

جریان‌های فکری و عاطفی کودکان و نوجوانان

مؤلف:

دکتر جمشید جراره

عضو هیات علمی دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی

انتشارات آوای نور

تهران - ۱۳۹۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سرشناسه	: جراره، جمشید، ۱۳۴۷ -
عنوان و نام پدیدآور	: جریان های فکری و عاطفی کودکان و نوجوانان / تالیف جمشید جراره.
مشخصات نشر	: تهران : آوای نور، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	: ۱۵۲ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۰۵۷-۶
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: واژه نامه. کتابنامه / عواطف در نوجوانان
موضوع	: عواطف در کودکان / عواطف و شناخت
موضوع	: شناخت در کودکان
رده بندی کنگره	: BF۷۳۳ ۱۳۹۲ ۴/۹۹۴

تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهید وحید نظری،
پلاک ۹۹، طبقه دوم / تلفن: ۶۶۹۶۷۳۵۵ / نمابر: ۶۶۴۸۰۸۸۲

جریان های فکری و عاطفی کودکان و نوجوانان

تالیف: دکتر جمشید جراره

ناشر: انتشارات آوای نور

چاپ: سوم ۱۳۹۶

تیراژ: ۲۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۰۵۷-۶

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است. قیمت ۱۰۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

فصل اول: مقدمه ای بر جریان های فکری و عاطفی	۹
مفهوم جریان	۱۱
تعریف روان و تفاوت آن با روح	۱۳
تفاوت طبیعت و فرهنگ	۲۱
تاثیر فرهنگ، معنا، و قدرت ایده ها و اندیشه ها	۲۸
انسان حیوان اجتماعی یا حیوان فرهنگی	۳۰
قدرت تاثیر گذاری بدی و خوبی	۳۳
روان، طبیعت و فرهنگ	۳۵
خلاصه فصل	۳۵
فصل دوم: شناخت، تفکر و تحولات شناختی	۳۹
مبانی زیستی و محیطی رشد کودک	۴۱
فرایندهای فکری و محتوای اندیشه	۴۳
نگرش و ابعاد آن	۴۸
شناخت و عناصر تشکیل دهنده آن	۵۱
شناخت اجتماعی	۵۲
تفکر در باره مردم و اشیاء	۵۳
چرایی تفکر مردم	۵۵
اهداف تفکر	۵۷
تفکرات خودآیند و کنترل شده	۵۸
تربیت و تحول شناختی در کودکی و نوجوانی	۶۴
خلاصه فصل	۶۵
فصل سوم: عاطفه، هیجان و تحولات عاطفی	۶۷

عاطفه و نقش آن در زندگی	۶۹
هیجان هشیار در مقابل عاطفه خود آیند	۷۲
قدرت تاثیر گذاری هیجان بد در مقابل هیجان خوب	۷۳
هیجان، راهنمای تفکر و یادگیری	۷۴
هیجان، راهنمای تصمیمات و انتخابها	۷۶
آثار مثبت و منفی هیجان در تصمیمات انسان	۷۹
تاثیر متقابل هیجان مثبت و منفی	۸۰
تفاوت هیجان در فرهنگ های گوناگون	۸۱
هیجان در زنان و مردان	۸۲
تربیت و تحول عاطفی و هیجانی در دوره کودکی	۸۳
تربیت و تحول عاطفی و هیجانی در دوره نوجوانی	۹۲
خلاصه فصل	۹۷

فصل چهارم: تحولات جریان های فکری و عاطفی ۹۹

عوامل مؤثر بر تغییر و تحول افکار و عواطف	۱۰۱
تاثیر انگیزش و انگیزه بر جریان های فکری و عاطفی	۱۰۸
عوامل مؤثر بر شناخت و عواطف	۱۱۰
الگوهای تربیتی و تحول جریان های فکری و عاطفی	۱۱۳
آموزش های رسمی و غیر رسمی و شکل گیری عواطف و افکار	۱۲۱
افکار رایج در بین کودکان و نوجوانان	۱۲۶
پیش بینی تحول افکار در سال های آینده	۱۳۵
پیش بینی تحول عواطف و احساسات در سال های آینده	۱۳۸
علائق و عواطف رایج در بین کودکان و نوجوانان	۱۳۹
انواع علایق و رغبت و راههای شناخت آنها	۱۴۰
فن آوری اطلاعات و ارتباطات و تحول جریان های فکری و عاطفی	۱۴۲
خلاصه فصل	۱۴۵

منابع ۱۵۰

واژه نامه ۱۵۱

پیشگفتار

تفکر و عاطفه، دو مؤلفه اصلی روان، همیشه ذهن بشر را به خود مشغول نموده است. تقریباً با قاطعیت می‌توانیم بگوییم که وجه تمایز اصلی انسان به عنوان اشرف مخلوقات جهان با سایر حیوانات در همین تفکر و عاطفه است. بدون این دو بشر نمی‌تواند به حیات انسانی خود ادامه بدهد. تفکرات و اندیشه‌ها انسانها را از یکدیگر متمایز می‌سازند و عواطف و هیجانات انسانها را در سراسر جهان به یکدیگر نزدیک تر نموده و پیوند می‌دهد. مطالعه تفکر و عاطفه سالهاست که توسط دانشمندان در حوزه علوم انسانی و به خصوص روانشناسی و مشاوره آغاز شده و تا این لحظه نتایج ارزشمندی حاصل گردیده است. اما تا رسیدن به مطلوب، هنوز راه طولانی در پیش روی محققان و متخصصان وجود دارد. تدریس درس جریانهای فکری و عاطفی موجود در جامعه، توسط دانشگاههای سراسر جهان نیز بر اساس همین نیاز و در راستای اهداف نامبرده انجام می‌گیرد.

دانشگاههای کشور جمهوری اسلامی ایران نیز برای رشد و پرورش همه جانبه فرزندان خود، جهت ساختن افراد سالم و داشتن کشوری آباد و پیشرفته، سالهاست که اقدام به تدریس درس «جریان های فکری و عاطفی رایج در بین کودکان ونوجوانان» در دانشگاهها و به خصوص دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی و دانشگاه فرهنگیان نموده است. مؤلف پس از سالها تدریس این درس، و علاقه وافر به جریانهای فکری و عاطفی کودکان ونوجوانان و چگونگی تغییرات و تحولات آن، و نبودن منبع مناسب به زبان فارسی برای مطالعه دانشجویان، اقدام به تالیف چنین کتابی نموده است. مطالب و محتوای این کتاب، ضمن علمی بودن، با فرهنگی ایرانی - اسلامی نیز متناسب است. در این کتاب سعی شده است تا مطالب آن شیوا، روان و قابل فهم برای دانشجویان، معلمان و کلیه والدین به رشته تحریر در آید. این کتاب در چهار فصل مجزا نگارش شده است. در فصل اول خوانندگان با مطالب کلی در مورد جریان های فکری و عاطفی، شامل مفهوم جریان، مفهوم روان، طبیعت و فرهنگ، ماهیت بشر، رابطه روان، طبیعت، فرهنگ، ایده ها و اندیشه ها آشنا خواهند شد.

در فصل دوم محتوای شناخت و تفکر، چگونگی تفکر مردم، اهداف تفکر، تفکرات خود آیند و کنترل شده، تحولات فکری و شناختی در کودکان ونوجوانان، نگرش و تغییر نگرش مورد بحث قرار گرفته است. در فصل سوم محتوای عواطف و هیجانات، نقش عواطف و هیجانات در زندگی انسان، هیجانات خود آیند و کنترل شده، نقش عواطف و هیجانات در تفکرات و اندیشه ها، نقش عواطف در تصمیمات و انتخابها، تفاوت هیجانات در پسران و دختران، تاثیر عواطف بر حوزه های گوناگون زندگی بشری، و تحولات عاطفی و هیجانی در کودکان ونوجوانان مورد بحث قرار گرفته است.

آخرین فصل کتاب نیز تحولات جریان های فکری و عاطفی، نقش الگو های تربیتی در شکل گیری جریان های عاطفی و فکری، نقش آموزش های رسمی و غیر رسمی بر جریان های فکری و عاطفی، پیش بینی تحولات جریان های فکری و عاطفی در سال های آینده، جریان های فکری و عاطفی و علایق موجود در کودکان ونوجوانان جامعه فعلی ایران، و نقش فن آوری اطلاعات و ارتباطات در شکل گیری جریان های فکری و عاطفی در کودکان ونوجوانان را مورد مطالعه قرار داده است.

این کتاب با عنوان و محتوای فعلی عاری از اشکال و ایراد نیست و تا رسیدن به یک کتاب مطلوب فاصله زیادی دارد. با این حال امیدوارم که محتوای آن برای شروع، مورد توجه خوانندگان فرهیخته و گرامی (استادان، دانشجویان، معلمان و والدین) قرار بگیرد. منتظر نقطه نظرات ارزشمند و رهنمودهای ارشادی شما خوانندگان گرانقدر، برای اعمال و تجدید نظر در چاپ های بعدی کتاب هستیم.

والسلام

دکتر جمشید جراه - تابستان ۱۳۹۲

